

عنوان مقاله:

پهنه‌بندی زمانی و مکانی اراضی مستعد کشت پنبه (*Gossypium hirsutum* L.) با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی (مطالعه موردی استان خراسان جنوبی)

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 9، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سیده سعاد حسینی - دانشگاه بیرجند

محمدعلی بهدانی - دانشگاه بیرجند

عباس خاشعی سیوکی - دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

در بین عوامل مختلف تأثیرگذار در تولید محصولات کشاورزی، شرایط اقلیمی از مهمترین متغیرهای محیط طبیعی است. از سویی دیگر، اساس توسعه کشاورزی، آگاهی دقیق از ویژگی‌های محیطی در هر نقطه و اعمال مدیریت ویژه می‌باشد. پنبه (*Gossypium hirsutum* L.) به دلیل داشتن ریشه‌های گسترده و نفوذپذیر و همچنین دارا بودن قابلیت تنظیم تعداد برگ و میوه زمانی که گیاه تحت شرایط تنش قرار می‌گیرد و نیز داشتن دوره قوزه‌دهی قابل انعطاف از گیاهان مناسب برای کشت در مناطق خشک و نیمه‌خشک محسوب می‌شود. بر این اساس، این تحقیق به منظور ارزیابی شرایط اقلیمی برای کشت پنبه در تاریخ‌های کشت مختلف در استان خراسان جنوبی در یک دوره آماری 25 ساله (۱۳۷۴-۱۳۹۴) صورت گرفت. بدین منظور، پانزده ایستگاه هواشناسی استان خراسان جنوبی انتخاب و به کمک محیط نرم‌افزاری GIS Arc مدل‌سازی و تحلیل فضایی صورت گرفت. با بهره‌گیری از شرایط اقلیمی مطلوب در هر مرحله از رشد پنبه، لایه‌های اطلاعاتی کلاس‌بندی و ارزش وزنی هر کدام از عوامل مشخص گردید. در نهایت، به منظور هم‌پوشانی لایه‌های اطلاعاتی با استفاده از روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره مبتنی بر روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، نقشه‌های نهایی مربوط به هر تاریخ کشت از نیمه اول فروردین تا نیمه اول تیر براساس عوامل اقلیمی برای کشت پنبه در استان خراسان جنوبی تهیه گردید. نتایج نشان داد که نقش هر یک از عناصر اقلیمی بارش و دما، متناسب با هر تاریخ کشت، در مناطق مختلف استان متفاوت بود و اهمیت آن بیشتر از عوامل زمینی بود و از بین همه تاریخ‌های کشت از فروردین ماه تا تیرماه، بهترین تاریخ کشت مربوط به نیمه اول و نیمه دوم اردیبهشت ماه بود، چون از نظر مساحت مناطق مناسب به ترتیب 56 و 68 درصد بیشترین مساحت را به خود اختصاص داده اند.

کلمات کلیدی:

اقلیم، تاریخ کاشت، سیستم اطلاعات جغرافیایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172797>

